

FlexNyt

Indhold

- **Heste i trafikken**
- **Stubharvning og jordbearbejdning i efteråret samt jordbearbejdningsreglerne i efteråret**
- **Kvikbekæmpelse efter høst**
- **Høj pris på protein – og hvad så?**
- **iPhone-apps til håndtering af stedfæstede informationer**

Heste

Heste i trafikken

Træn din hest

Der er en række gode råd, du skal følge, for at du og din hest kan færdes sikkert i trafikken.

En hest skal trænes til at blive trafiksikker. Det er ikke noget, den er af sig selv. Det drejer sig især om biler og andre køretøjer, som hesten skal vænne sig til.

Hvis du har en gårdsplads, kan du fx få en person til at køre langsomt forbi dig og hesten på gårdspladsen. Du kan også træne på privat vej eller grusvej, hvor der ikke er megen trafik. De første gange du skal ud i trafikken, er det godt at have en erfaren rytter med en rolig hest med. Den erfarne hest skal gå tættest på trafikken.

Gode råd

Rådet for trafiksikkerhed har følgende gode råd, du skal følge for, at du og din hest kan færdes sikkert i trafikken:

1. Du må ikke køre/ride på cykel- og gangstier. Kør/rid i højre side af vejen, medmindre der er en særskilt køre-/ridesti
2. Husk altid hjelm
3. Kør/rid én og én i højre side af vejen
4. Kør/rid aldrig for løse tøjler
5. Giv tegn i god tid, så de andre trafikanter er forberedt på, hvad du vil gøre
6. Kryds vejen samtidig og hold samling på gruppen. Lad aldrig heste vente på hinanden på hver side af vejen, da heste er flokdyr
7. Kryds altid vejen, hvor der er godt overblik
8. Færdes du på vejen, når det er mørkt, skal du have en lygte på venstre ben. Lygten skal lyse hvidt fremad, rødt bagud og være synlig på mindst 150 meters afstand. Hesten skal have refleksbånd på alle fire ben, og de skal være mindst fem cm brede. For at være mere synlig kan du tage en refleks- eller diodevest på og give hesten et lyst dækken på med påsyede refleksbånd. Lygtetændingstiden defineres i lovgivningen som "tiden fra solnedgang til

solopgang", eller i øvrigt når anvendelse af køretøjets lygter på grund af mørke, tåge, dis, regn eller lignende dårlige sigt- eller lysforhold er påkrævet.

Fodgængere skal altid passeres i skridt. Hvis en cyklist ønsker at overhale så tag ned i skridt.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Markbrug

Stubharvning er oftest ikke nødvendig

Det er kun i forhold til bekæmpelse af gold hejre og spildkorn, at det giver mening at stubharve efter høst.

For de resterende græsukrudsarter, vi har problemer med, sker den største nedbrydning af frø ved blot, at de henligger på jordoverfladen og rådner.

Stubharvning kan således i forhold til generel græsukruds-bekæmpelse ikke anbefales - kun hvis man har massive problemer med gold hejre, kan der foretages en overlig stubharvning i max. 5 cm dybde.

Reglerne for stubharvning og jordbearbejdning i efteråret

Det er forbudt at jordbearbejde forud for forårssåede afgrøder.

- Der må ikke foretages jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder fra høst af forfrugt og frem til den **1. november 2012 på lerjord (JB 5-11)** og frem til den **1. februar 2013 på sandjord (JB 1-4)**.
- Kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø efter høst er tilladt fra den 1. oktober 2012 (omtalt ovenfor).
- Arealer, hvor der etableres efterafgrøder er undtaget fra forbuddet i den forstand, at du må udså dine efterafgrøder med såmaskine eller stubharve.
- Arealer, hvor der har været dyrket roer i 2012, er ligeledes undtaget fra forbuddet.
- Hvis der den **kommende** dyrkningssæson skal dyrkes kartofler på arealet, må autoriserede læggekartoffelavlere og avlere af spisekartofler foretage jordbearbejdning fra den 1. november (uanset jordtypen).
- Hvis der har været dyrket kartofler på arealet i 2012, må der jordbearbejdes fra den 1. november.
- Nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd betragtes ikke som jordbearbejdning.
- Arealer, hvor der i 2012 har været dyrket visse gartneriafgrøder, er fritaget fra forbuddet om jordbearbejdning.
- Arealer, hvor der ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler, er ikke omfattet af reglerne.
- Arealer med flerårige vedplanter i 2012, eller hvor der i 2013 skal dyrkes flerårige vedplanter, er ikke omfattet af reglerne.
- Arealer med kolbe- eller kernemajs i 2012 er ikke omfattet af reglerne.

Dette betyder, at i de marker, hvor du skal have vårsæd i 2013, må du ikke foretage jordbearbejdning efter høst 2012 før de angivne datoer. Det gælder alle former for jordbearbejdning - også nedmuldning af halm, overfladiske harvninger mv.

Autoriserede økologiske bedrifter er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning. Du kan læse mere i følgende pjeces: [Regler for jordbearbejdning](#).

Hvornår får vi noget for stubharvning?

Dyrker du **vintersæd**, må du gøre, som du plejer. Du bør kun stubharve efter høst og forud for vintersæd, hvis du ønsker at:

- nedmulde halm,
- lave falsk såbed (pløjefri dyrkning), eller
- fremprovokere spiring af visse græsukrudsarter (gold hejre) og spildkorn som omtalt ovenfor.

Husk her, som også omtalt ovenfor, de særlige omstændigheder ved mellemafgrøder i marken.

Omlægning af fodergræs

Reglerne for omlægning af fodergræs i efteråret er følgende:

Omlægning af fodergræs til en anden afgrøde må ikke finde sted i perioden fra den 1. juni til den 1. februar. Fodergræsmarker på JB 7-9 må dog pløjes fra den 1. november, hvis arealet skal anvendes til en forårssået afgrøde. Fodergræs må omlægges til fodergræs eller grønkorn med græsudlæg indtil den 15. august. På ejendomme omfattet af undtagelsen for 2,3 DE pr. ha må græs i omdrift kun ompløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din planteavlserådsgiver.

Kvikbekæmpelse efter høst

Kvik skal have 3 blade

Ved kvikbekæmpelse efter høst SKAL kvikken have min. 3 blade, ellers er der ingen transport ned i kvikkens rødder. Det er helt afgørende med denne transport af Glyphosat ned i rødderne for at få en bekæmpelse af kvikkens udløbere. Mange oplever, at kvikken fint visner ned, men kommer igen næste år, hvis de har sprøjtet for tidligt. Derfor, hav tålmodighed.

Bekæmpelse af gråbynke, følfod og tidsler

Mange har gråbynke, følfod og tidsler i deres marker. Efter høst er det muligt at foretage en ganske effektiv bekæmpelse mod netop disse arter, når deres størrelse er ca. 10 – 15 cm. Her efter høst genskyder de, og har derfor en fin grøn bladmasse at påføre Glyphosat.

Pletsprøjtninger mod rodukrudt

Det er muligt her efter høst at udpege og finde pletterne med netop rodukrudt og dermed kun sprøjte pletterne. Det er dog straks sværere med kvik, hvor man skal passe på med kun at sprøjte pletter – det snyder ofte med flere skud fordelt over hele marken end først antaget.

Agerpadderokke kan ikke bekæmpes med Glyphosat, men skriv op eller optegn pletterne med agerpadderokke, så den kan bekæmpes med MCPA i næste års kornafgrøde.

Afstand til pløjning

For at opnå størst mulig effekt skal du først pløje eller lave anden form for jordbearbejdning et vist antal dage efter sprøjtningen:

- Tidligt på efteråret: 7-10 dage efter sprøjtning med Glyphosat.
- Sent på efteråret: 10-14 dage efter sprøjtning med Glyphosat.

BEMÆRK: Lovgivning for nedvisning forud for vårsæd

Skal du have **vintersæd** i marken, må du agere, som du plejer med hensyn til nedvisning af kvik og rodukrudt – dog ikke hvis du benytter mellemafgrøde som alternativ til pligtige efterafgrøder (først efter 20. september).

Skal du derimod have **vårsæd** i marken, må der **ikke** foretages en kemisk nedvisning med Glyphosat i marken mod kvik og rodukrudt før efter **1. oktober**.

Husk, er der pligtig efterafgrøde i marken, må denne ikke nedvisnes før **20. oktober**.

Rådgivning og mere viden Med hensyn til mængder og midler på de enkelte arealer, kontakt din planteavlserådsgiver.

Foder

Høj pris på protein – og hvad så?

Lav protein i meget grovfoder

Prisen på især soja er i disse dage på himmelflugt. Det betyder samtidig, at prisen på øvrige proteinfodermidler følger med op. Samtidig er proteinindholdet i 1. slæt mange steder meget lavt. Bortset fra at man bør kende indholdet af grovfoderet ved hjælp af en analyse – hvilke muligheder har man så?

Tag evt. et sent slæt

Sandheden er nok den, at man ikke kan gøre særlig meget ud over at spare, der hvor man kan, men der er dog nogle muligheder. Hvis der er græs til overs til fx et slæt i september, er der her mulighed for at høste lidt ekstra protein, da proteinindholdet ofte er højt i de(t) sidste slæt. Det kræver, at man har græs til overs til formålet og ikke mindst, at det er praktisk muligt at opfodre fx 2 slags ensilage.

Foderurea en mulighed

En anden mulighed til drøvtyggerne er at bruge en vis mængde foderurea i foderplanen. Urea er jo egentlig gødning (kvælstof), som kunne bruges på marken, men drøvtyggerne er i deres vom i stand til at omdanne en vis mængde kvælstof til protein. 100 g urea kan groft taget erstatte 1 FE sojaskrå. Jeg skriver groft taget, da urea jo ikke indeholder energi – altså ingen FE, men proteinet er heller ikke helt af samme kvalitet. Derfor kan urea kun i noget omfang erstatte planteprotein eller indkøbt protein.

Husk HACCP

Hvis man ønsker at anvende fx urea i sin fodring, bør man lave en foderplan, så man kender den mængde, som skal bruges. Til fx ammekøer skal der sjældent bruges mere end 50–75 g. Til får og geder meget mindre! Bruger man ren urea, skal man HACCP registreres (se Flexnyt nr. 16). Det er muligt, at købe urea tilsat foderkridt, så HACCP-registreringen undgås, men det er ikke nødvendigvis den billigste løsning. Kan dog være aktuel i mindre besætninger.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Hjælp at hente ...

iPhone-apps til håndtering af stedfæstede informationer

Kan du finde området med flyvehavre igen?

Oftentimes er der behov for at stedfæste informationer – fx pletter med flyvehavre; en sten; et defekt hegn eller hydranter. Dette kan håndteres ved brug af iPhone og en app, der sammenkæder GPS placering med den information, som brugeren lægger ind. Måske kan den erfarne huske det hele, men at videregive sådanne informationer til nye medarbejdere er problematisk.

Gem oplysningen på din iPhone

Her er der hjælp at hente ved brug af din smartphone. Der eksisterer apps, der ved brug af GPS, kan tilknytte informationer til en specifik geografisk position. Ingen af disse apps er lavet specielt målrettet landmandens behov, men udvalget omtalt herunder er dog værd at overveje. De omtalte er til brug på iPhone/iPad - se tilsvarende [liste for android smartphones](#).

Du kan se en beskrivelse af de forskellige apps på Videncentret for Landbrugs [hjemmeside](#).

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LRØ – partner i Dansk Landbrugsrådgivning. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, kontakt Markedschef Jesper Klinteberg Fuglsang, Videncentret for Landbrug, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740 5112